

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget d. 03-06-2026

Mødedato Onsdag d. 03. juni 2026 kl. 08:00

Mødested C3.40

Indholdsfortegnelse

Tiltrækning og tilknytning af medarbejdere til sundheds- og ældreområdet og handicap- og psykiati	3
Budgetopfølgning pr. 31. marts 2026 for Social- og Sundhedsudvalgets områder.....	5
Status på Handicap og Psykiatri Udviklingsplan 2025-2029.....	10
Budgetforslag 2027-2030 for Social- og Sundhedsudvalgets områder.....	13
Opfølgning på plejeboligplan 2025-2035.....	15
Drøftelse af investeringsoversigten for Budget 2027.....	18
Drøftelse af forslag til udviklingsområde i Rammeaftale 2027-28.....	20
Social effektinvestering - mere lighed i sundhed.....	22
Orientering om ny leverandør af madservice.....	24
Udpegning til Handicaprådet.....	25
Kontaktmøder 2026.....	26
Socialt Topmøde 2026 - opfølgning.....	27
Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer.....	28
Generel orientering fra administrationen.....	29
Underskrift af digital beslutningsprotokol.....	30

Punkt 40: Tiltrækning og tilknytning af medarbejdere til sundheds- og ældreområdet og handicap- og psykiatriområdet

00.01.00-A00-7-26

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Jane Sønderkov

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Herning Kommune har i lighed med andre kommuner en stor opgave med at tiltrække og tilknytte de rette medarbejdere til velfærdsområderne. Administrationen orienterer med denne sag om status på arbejdet med at sikre den nødvendige arbejdskraft med henblik på en politisk drøftelse, der kan give input til den videre strategiske planlægning.

Sagsfremstilling

Ligesom landets øvrige kommuner oplever Herning Kommune på grund af vanskeligheder med at tiltrække og tilknytte nok kvalificerede medarbejdere i stigende omfang udfordringer i forhold til at løse velfærdsopgaverne. Væsentlige årsager til manglen på arbejdskraft er små ungdomsårgange og færre ansøgere til sundhedsuddannelserne. Samtidig er mange medarbejdere på velfærdsområderne på vej på pension. Dette skal samtidig ses i lyset af en stigende efterspørgsel efter velfærdsydelser.

Herning Kommune arbejder løbende med tiltag, der skal tiltrække og tilknytte medarbejdere med de rette kompetencer til velfærdsområderne. Det er væsentligt, at Herning Kommune er en attraktiv arbejdsplads, som bliver valgt til. Det gælder potentielle nye medarbejdere, men i lige så høj grad mange dygtige nuværende medarbejdere. Der bliver også set på nye måder at løse opgaverne på blandt andet gennem eksempelvis ny organisering, ændrede arbejdsgange, indførelse af ny velfærdsteknologi og involvering af nye aktører (eks. civilsamfund og frivillige).

Endelig er der et stort fokus på, om og hvordan et styrket samarbejde med beskæftigelsesområdet kan kvalificere arbejdet med rekruttering og opkvalificering af unge og ledige til området.

Administrationen vil på mødet give et uddybende oplæg om den aktuelle status og igangværende initiativer.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Social- og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning og drøfter udfordringerne og perspektiver med hensyn til tiltrækning og tilknytning af kvalificeret arbejdskraft til velfærdsområderne.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Social- og Sundhedsudvalget ønsker fortsat stor fokus på tiltrækning og tilknytning af medarbejdere til at løse opgaverne på velfærdsområdet.

Arbejdsmiljøet skal have et særligt fokus sammen med tiltrækning af udenlandsk arbejdskraft. Gerne fra de udenlandske borgere, som befinder sig i Danmark allerede.

Udvalget ønsker løbende at blive opdateret på udviklingen på området.

Bilag

Tilrækning tilknytning SOS 40 - 030626

Punkt 41: Budgetopfølgning pr. 31. marts 2026 for Social- og Sundhedsudvalgets områder

00.30.00-G01-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Mariane Nannerup

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Administrationen har foretaget budgetopfølgning på baggrund af forbruget pr. 31. marts 2026 på Social- og Sundhedsudvalgets område.

Overførslerne fra 2025 er godkendt i Byrådet den 21. april 2026 og indgår dermed ikke i det korrigerede budget pr. 31. marts 2026. Der er korrigeret for dette ved at tilføje ekstra kolonner til højre i tabellerne.

Samlet set forventes der i 2026 i forhold til de korrigerede budgetter inkl. overførsler fra 2025 et merforbrug på 2,963 mio. kr. vedrørende drift og et mindreforbrug på 1,778 mio. kr. vedrørende anlæg.

Opfølgningen indgår i den samlede budgetopfølgning pr. 31. marts 2026, som behandles i Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget den 15. juni 2026 henholdsvis Byrådet den 22. juni 2026.

Sagsfremstilling

Budgetopfølgningen er foretaget af administrationen på baggrund af det konstaterede forbrug pr. 31. marts 2026.

I nedenstående tabeller bliver afvigelsen generelt målt som forventet regnskab 2026 (forventet forbrug ved årets afslutning) sammenlignet med det korrigerede budget 2026 pr. 31. marts.

De afvigelser der beskrives i sagen, er afvigelsen pr. 31. marts 2026 ift. det korrigerede budget inkl. overførsler.

Driftsudgifter:

Tabel 1: forventet regnskab 2026 - drift:

Social- og Sundhedsudvalget - Drift	Vedtaget budget 2026	Tillægsbv. /ompl. pr. 31/3-2026	Korrigeret budget pr. 31/3-2026	Forventet regnskab 2026	Afvigelse 2026	Ovf. fra 2025 inkl. midler bevilget ifm. overførsel	Afvigelse inkl. ovf. og midler bevilget ifm. overførsel
1.000 kr., 2026-pl	A	B	C=(A+B)	D	E=(C-D)	F	G=E+F
13 Handicap og Psykiatri	378.855	-603	378.252	398.995	-20.743	6.397	-14.346
18 Sundhed og Ældre	1.426.624	-359	1.426.265	1.414.771	11.494	-111	11.383
Social- og Sundhedsudvalget i alt	1.805.479	-962	1.804.517	1.813.766	-9.249	6.286	-2.963

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

Som det fremgår af ovenstående, forventes i 2026 en samlet afvigelse vedrørende drift på -2,963 mio. kr.

Afvigelsen dækker over både områder indenfor henholdsvis udenfor rammestyring, decentrale institutioner samt projekter. Specifikation fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 2: forventet afvigelse 2026, drift - fordeling:

Social- og Sundhedsudvalget - Drift	Udenfor ramme- styring	Decentral institution	Øvrig ramme- styring	Projekter	Afgivelse i alt
1.000 kr., 2026-pl	A	B	C	D	E= (A+B+C+D)
13 Handicap og Psykiatri	-152	-3.481	-17.110	0	-20.743
Overførsler fra 2025	0	6.360	17	20	6.397
13 Handicap og Psykiatri inkl. ovf.	-152	2.879	-17.093	20	-14.346
18 Sundhed og Ældre	-4.889	-12.380	27.777	986	11.494
Overførsler fra 2025	0	916	-1.166	139	-111
18 Sundhed og Ældre inkl. ovf.	-4.889	-11.464	26.611	1.125	11.383
Social- og Sundhedsudvalget i alt - drift	-5.041	-15.861	10.667	986	-9.249
Overførsler fra 2025 i alt	0	7.276	-1.149	159	6.286
Social- og Sundhedsudvalget i alt inkl. overførsler	-5.041	-8.585	9.518	1.145	-2.963

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

Bemærkninger til afvigelserne:

Serviceområde 13 - Handicap og Psykiatri:

Der forventes et samlet merforbrug på 14,346 mio. kr. inkl. overførsler fra 2025. Nedenstående tabel viser resultatet fordelt på budgetområder:

Tabel 3: forventet regnskab 2026 for Serviceområde 13 - drift:

Social- og Sundhedsudvalget - Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri, Drift	Korrigeret budget pr 31/3-2026	Forventet regnskab 31/3-2026	Afgivelse 2026	Overført fra 2025	Afgivelse inkl. overførsler
1.000 kr., 2025-pl	A	B	C=(A-B)	D	E=(C+D)
Myndighed	159.907	177.268	-17.361	63	-17.298
Tværgående	11.645	11.420	225	4.149	4.374
Centrene	207.303	210.910	-3.607	2.185	-1.422
Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri i alt	378.855	399.598	-20.743	6.397	-14.346

Overførslerne af budgetmidler fra 2025 er som udgangspunkt foretaget i henhold til kommunens bevillingsregler. Dog er merforbruget på den rammestyrede del på serviceområde 13 på 8,111 mio. kr. overført til 2027, jf. beslutning på Byrådsmødet den 21. april 2026 i forbindelse med behandling af sagen om kommunens samlede overførsler.

Det forventede resultat bygger på følgende forklaringer og forudsætninger:

- På myndighedsområdet udgør det forventede merforbrug 17,3 mio. kr. Resultatet er præget af en stor tilgang af borgere, som blev 18 år i sidste del af 2025. Tilgangen har en forventet helårseffekt på Serviceområde 13 på ca. 14,6 mio. kr. i 2026. Generelt er handicap- og psykiatriområdet udfordret. Det specialiserede socialområde er nationalt i vækst, og der ses en tilsvarende udvikling i Herning Kommune. Specielt stigningen i antallet af særligt komplekse borgere påvirker udgiftsudviklingen, og skaber usikkerhed om de økonomiske forventninger.
- Det tværgående område er stort set i balance for 2026. Overførslen fra 2025 på 4,1 mio. kr. rummer blandt andet en andel af rammeudvidelsen på i alt 5,5 mio. kr., som blev tildelt Handicap og Psykiatriområdet i forbindelse med budgetforliget for 2025. Fra 2026 er midlerne udmøntet til køb af pladser.

- Centrene har et samlet forventet merforbrug på 1,4 mio. kr. efter overførsler fra 2025. Der er truffet en administrativ beslutning om at udvise ekstraordinær økonomisk tilbageholdenhed i 2026. Det indebærer, at de selvforvaltende budgetområder ved udgangen af 2026 skal stile efter at udvise samme opsparingsniveau som ved udgangen af 2025. Dog kan det være nødvendige indsatser, der skal understøtte den varige faglige og økonomiske bæredygtighed, som kan være nødvendige at gennemføre. I disse tilfælde altales dette forudgående med Chefen for Handicap og Psykiatri.

En væsentlig faktor i forhold til Handicap og Psykiatris indsats for faglig og økonomisk bæredygtighed, er at området har den rette, og tilstrækkelig ledig kapacitet i egne botilbud. I Handicap og Psykiatris kapacitetsplan for 2025-2029 anbefales en udvidelse af kapaciteten med 43 pladser i perioden. Via Investeringspuljen er der pt. afsat midler til fremtidig finansiering i alt 26 nye pladser: 6 pladser på Skovlyset, som tages i brug i 2. kvartal 2027, samt 20 botilbudspladser og 20 dagtilbudspladser på Nørrevænget i Vildbjerg, som etableres i 2027-2029. Det skal bemærkes, at en effekt af omlægningen til egne pladser først vil kunne ses i årene efter ibrugtagningen.

Serviceområde 18 - Sundhed og Ældre:

Der forventes et samlet mindreforbrug på 11,383 mio. kr. inkl. overførsler fra 2025. Nedenstående tabel viser resultatet fordelt på budgetområder:

Tabel 3: forventet regnskab 2026 for Serviceområde 18 - drift:

Social- og Sundhedsudvalget - Serviceområde 18 Sundhed og Ældre, Drift	Korrigeret budget pr 31/3-2026	Forventet regnskab 31/3-2026	Afvigelse 2026	Overført fra 2025	Afvigelse inkl. overførsler
1.000 kr., 2026-pl	A	B	C=(A-B)	D	E=(C+D)
Hjemmeplejen og Sygeplejen	159.792	162.239	-2.447	0	-2.447
Visitationsenheden	326.345	324.732	1.613	0	1.613
Tværgående	449.510	426.300	23.210	-2.603	20.607
Plejecentre	334.129	338.100	-3.971	232	-3.739
Sundhedsfremme, kost, træning og hjælpemidler	156.489	163.400	-6.911	2.260	-4.651
Serviceområde 18, Sundhed og Ældre i alt	1.426.265	1.414.771	11.494	-111	11.383

Det forventede resultat bygger på følgende forklaringer og forudsætninger:

- På området Tværgående ligger endnu ikke udmøntede/omplacerede budgetmidler, blandt andet til kvalitetsløft i forbindelse med implementering af ældreloven. Udmøntningen vil forbedre resultatet på driftsområderne.
- I resultatet indgår et mindre forbrug på 5,5 mio. kr. vedrørende tildelte midler til drift af Munkgård Plejecenter. Åbning af plejecentret forventes at blive udskudt nogle måneder i forhold til det oprindeligt planlagte.
- Endelig har Sundhed og Ældre en ekstraordinær indtægt i 2026 på 5 mio. kr. fra salg af biler, som blev frikøbt i 2025 for at dække behovet i en overgangsperiode frem til levering af nye elbiler.

Anlægsudgifter:

Tabel 5: Forventet regnskab 2026 – anlæg:

Social- og Sundhedsudvalget - Anlæg	Korrigeret budget pr 31/3-2026	Forventet regnskab 31/3-2026	Afvigelse 2026	Overført fra 2025	Afvigelse inkl. overførsler
<i>1.000 kr., 2026-pl</i>	A	B	C=(A-B)	D	E=(C+D)
Udvidelse af Skovlyset (investeringspulje)	4.324	13.702	-9.378	10.328	950
Fleksibel ombygningspulje	2.261	2.886	-625	625	0
Serviceområde 13 i alt	6.585	16.588	-10.003	10.953	950
Munkgård Plejecenter	101.446	124.726	-23.280	23.280	0
Pulje til projekter	351	351	0		0
Omdannelse ældreboliger Fuglsangsø	200	200	0	0	0
Rådighedsbeløb ældreboliger Fuglsangsø - ej frigivet	315	0	315	513	828
Serviceområde 18 i alt	102.312	125.277	-22.965	23.793	828
Anlæg i alt	108.897	141.865	-32.968	34.746	1.778

Som det fremgår af ovenstående, forventes i 2026 en samlet afvigelse vedrørende anlæg på -1,778 mio. kr.

Bemærkninger til anlægsprojekterne:

Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri:

- Udvidelse af Skovlyset: Der er bevilget i alt 16,066 mio. kr. i 2025 og 2026 til byggeri af seks midlertidige boliger ved Skovlyset. Byggeriet er et led i Handicap og Psykiatris udviklingsplan, og finansieres primært af Handicap og Psykiatris investeringspuljemidler.

Serviceområde 18, Sundhed og Ældre:

- Munkgård Plejecenter: Byggeriet af det nye plejecenter i Snebjerg med 80 pladser forventes at blive taget i brug inden udgangen af 2026.
- Ombygning af ældreboliger på Fuglsangsø: På Byrådets møde den 10. marts 2026 er frigivet midler til brug for omlægning af ældreboliger til plejeboliger på Fuglsangsø Centret, i alt 200.000 kr. Det samlede afsatte rådighedsbeløb 2025 og 2026 til omdannelse af ældreboliger på Fuglsangsø udgør 1,028 mio. kr. Det indstilles at restbeløbet på i alt 0,828 mio. kr. tilføres kassen, jf. afsnittet om bevillingsmæssige ændringer.

Bevillingsmæssige ændringer:

Der ønskes i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2026 foretaget følgende bevillingsmæssige ændringer:

- Den uudnyttede del af afsat rådighedsbeløb til omdannelse af ældreboliger på Fuglsangsø udgør 80.000 kr. på bevillingsprogram 40010 og 0,820 mio. kr. på bevillingsprogram 40013, i alt 0,828 mio. kr. på Serviceområde 18. Der anmodes om, at midlerne overføres til kassen.
- Herning kommune modtager tilskud på i alt 340.000 kr. til et kommunalt projektsamarbejde om datadrevet ruteplanlægning på ældreområdet. Der anmodes i den forbindelse om udgiftsbevilling på 180.000 kr. i 2026 og 160.000 kr. i 2027 samt tilsvarende indtægtsbevillinger for de 2 år til Serviceområde 18, Sundhed og Ældre (jf. Social- og Sundhedsudvalgets beslutning på udvalgsrådet den 29. april, punkt 35).

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Social- og Sundhedsudvalget godkender de anførte bevillingsmæssige ændringer jf. sagsfremstillingen

at Social- og Sundhedsudvalget tager stilling til, om merforbruget på Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri skal give anledning til nye korrigerende handlinger

at budgetopfølgningen pr. 31. marts 2026 i øvrigt tages til efterretning og indgår i den samlede budgetopfølgning, som behandles i Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget den 15. juni 2026 henholdsvis i Byrådet den 22. juni 2026.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Social- og Sundhedsudvalget drøftede merforbruget på Serviceområde 13 – Handicap og Psykiatri og ser den fortsatte kapacitetsudbygning, sammen med udviklingsplanen, som en del af svaret på den økonomiske udfordring.

Samtidig tager udvalget til efterretning, at der administrativt er indgået aftale om økonomisk tilbageholdenhed i 2026.

Kapacitetsudfordringen drøftes videre med Byrådet på konferencen i august 2026.

Punkt 42: Status på Handicap og Psykiatri Udviklingsplan 2025-2029

00.01.00-P05-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Mie Klarsø

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Social- og Sundhedsudvalget godkendte på mødet den 18. september 2024 (punkt 67) Handicap og Psykiatri udviklingsplan for årene 2025-2029. Hvert halve år, i forbindelse med forårets og efterårets budgetopfølgninger, bliver Social- og Sundhedsudvalget orienteret på status på udviklingsplanen.

Fordi Social- og Sundhedsudvalget er tiltrådt efter den politiske godkendelse af udviklingsplanen, gøres denne gang status på hvilke handlinger der er igangsat og planlagt i de fem udviklingsspor siden 1. januar 2025, således af Social- og Sundhedsudvalget opdateres på hele arbejdet med udviklingsplanen.

Sagsfremstilling

Handicap og Psykiatri udviklingsplan for årene 2025-2029 sætter mål for Handicap og Psykiatri udvikling og udstikker dermed retningen for det fortsatte arbejde frem mod et handicap- og psykiatriområde i balance: menneskeligt, fagligt og økonomisk.

Udviklingsplanen tager afsæt i anbefalingerne fra Ekspertudvalget på Socialområdet (april 2024). Ekspertudvalget blev nedsat i forbindelse med Aftale om kommunernes økonomi for 2022. I udviklingsplanen er ekspertudvalgets anbefalinger oversat og omsat fra nationale anbefalinger til lokale handlinger. Udviklingsplanen bygger desuden videre på ambitioner og erfaringer fra Handicap og Psykiatri Udviklingskatalog for 2020-2024.

Udviklingsplanens handlinger beskrives i fem udviklingsspor:

1. Prioritering og styring
2. Forebyggende indsatser og fleksibilitet
3. Kerneopgave og tiltrækning af kvalificerede medarbejdere
4. Virksomme metoder med økonomisk effekt
5. Recovery, udvikling og livskvalitet for borgerne

Status på udviklingssporene

Generel status på udviklingsplanen er, at der er igangsat og planlagt handlinger på alle fem udviklingsspor i 2025-2026. En oversigt over de igangsatte handlinger fremgår af bilag 1.

I det følgende orienteres om status på den vigtigste udvikling i hvert spor.

Spor 1: Prioritering og styring

Sporets intention:

- At skabe øgede muligheder for økonomisk prioritering og styring i Handicap og Psykiatri - og dermed øgede muligheder for økonomisk balance.

Vigtigste udvikling:

- Der er udarbejdet en kapacitetsplan for årene 2025-2029, som blev godkendt i Social- og Sundhedsudvalget den 5. marts 2025. Kapacitetsplanen anbefaler en udvidelse af boligkapaciteten i Handicap og Psykiatri med i alt 43 pladser, samt en tilsvarende udvidelse af dagtilbudskapaciteten. Kapacitetsudvidelser vil gøre Handicap og Psykiatri mindre afhængig af at købe pladser i (dyrere) eksterne tilbud. Dermed øges mulighederne for økonomisk prioritering og styring. Opførelse af seks nye boliger på Skovlyset er påbegyndt. Ombygning og nyopførelse af 20 boliger og 20 dagtilbudspladser i Vildbjerg er ved at blive planlagt mhp. politisk stillingtagen senere i 2026. Afsøgning af muligheder for yderligere kapacitetsudvidelser pågår aktuelt og vil blive præsenteret senere i 2026. I det seneste budgetforlig har Byrådet prioriteret anlægsmidler til udvidelse af kapaciteten i Handicap og Psykiatri. Kapacitetsbehovet drøftes endvidere på Byrådets budgetkonference i august 2026.

Spør 2: Forebyggende indsatser og fleksibilitet

Sporets intention:

- At styrke Handicap og Psykiatris forebyggende og fleksible tilbud til borgerne, så flere borgere kan få hjælp tidligere.

Vigtigste udviklinger:

- Én Indgang er videreudviklet med nye åbningstider, steder, aktiviteter og målgrupper, så tilbuddet er blevet mere tilgængeligt for flere borgere. Antallet af nye henvendelser er steget fra 24 henvendelser i 1. kvartal 2025 til 47 i 1. kvartal 2026. Den tidlige, forebyggende støtte har i nogen grad reduceret kapacitetspresset på bostøtteområdet.
- Peer-støtten er udviklet, så flere uddannede peers løser en bredere vifte af opgaver. Peers er personer med egne erfaringer med psykisk lidelse, som bruger deres kompetencer til at støtte andre i lignende situationer. Den særlige peer-faglighed og genkendelsen i mødet mellem borger og peer styrker dialogen og opleves positivt af borgerne. Indsatsen udvikles også med fokus på at inddrage pårørende og borgere med autisme.

Spør 3: Kerneopgave og tiltrækning af kvalificerede medarbejdere

Sporets intention:

- At Handicap og Psykiatri har medarbejdere i tilstrækkeligt antal og med de rette kompetencer til løsning af kerneopgaven.

Vigtigste udvikling:

- Ud over rekruttering er der et potentiale i at øge medarbejdernes fremmøde. De kender borgere, kolleger, opgaver og metoder og er derfor en direkte vej til bedre tilgængelighed af kvalificeret arbejdskraft. Indsatser om arbejdsmiljø, sygefravær og ansættelsesgrad har bremset en u hensigtsmæssig udvikling og viser effekt: Sygefraværet i Handicap og Psykiatri er faldet fra 9,6 i 2024 til 9,0 i 2025, og antallet af fuldtidsansatte er i samme periode steget fra 112 til 126 (svarende til +0,3 % i ansættelsesgraden). Det styrker kontinuiteten i opgaveløsningen til gavn for borgere og medarbejdere.

Spør 4: Virksomme metoder med økonomisk effekt

Sporets intention:

- At skabe kompetence- og kvalitetsudvikling i Handicap og Psykiatris centre.

Vigtigste udvikling:

- Med udviklingen af Puls er der etableret en stærk intern kompetence- og kvalitetsudvikling, med afsæt i Social- og Boligstyrelsens anbefalinger og viden om effektive metoder. Faglig kompetence og kvalitet er afgørende for at understøtte borgernes mulighed for et selvstændigt liv og for at kunne hjælpe flere borgere – også med komplekse støttebehov – i kommunens egne tilbud. Puls' effekt kan ikke dokumenteres som en direkte årsagssammenhæng på borgerniveau, men samtidige udviklingstendenser på området peger på en positiv udvikling i borgernes trivsel i perioden, hvor Puls har været i drift. Det ses bl.a. i Socialtilsyn Midts højere kvalitetsvurderinger af centrene og et fald i borgerrelaterede arbejdsmiljøhændelser.

Spør 5: Recovery, udvikling og livskvalitet for borgerne

Sporets intention:

- At sætte 'borgeren ved roret' i Handicap og Psykiatri og styrke borgernes recovery og livskvalitet.

Vigtigste udvikling:

- Handicap og Psykiatri påbegyndte i maj 2026 måling af livskvalitet i udvalgte målgrupper, som udvides yderligere fra 2027. Målingen bygger på den evidensbaserede WHO-5-metode og suppleres med kommunikationsformer, der tager højde for, at nogle borgere – særligt på handicapområdet – har begrænset talesprog. Målingerne og brugen af resultaterne i samarbejdet med borgeren understøtter, at alle har en stemme i dialogen om deres liv. Når støtten tager udgangspunkt i det, borgeren oplever som værdifuldt, øges sandsynligheden for højere livskvalitet.

Status på økonomi

Ifølge landstal fra Social- og Boligministeriets seneste socialpolitiske redegørelse (2024) er udgifterne på det specialiserede voksensocialområde i perioden 2018-2023 steget med 2% årligt. I Handicap og Psykiatri, som har et budget på ca. 400. mio. kr., svarer det til en årlig udgiftsstigning på 8 mio. kr.

Analysen af økonomien i Handicap og Psykiatri peger på, at investeringer i udviklingsplanens indsatser medvirker til generelt at holde udgiftsstigningerne i Handicap og Psykiatri på et lavere niveau end på landsplan. Økonomien i Handicap og Psykiatri påvirkes imidlertid både i 2025, 2026 og i de kommende år af tilgang af et usædvanligt højt antal unge med behov for støtte fra Handicap og Psykiatri.

Konklusionen er, at Handicap og Psykiatris udviklingsplan for årene 2025-2029 vil medvirke til håndtering af områdets økonomiske udfordring, men vil ikke være tilstrækkelig til at kunne holde området i økonomisk balance.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen tages til efterretning

at Social- og Sundhedsudvalget fremover præsenteres for status på udviklingsplanen én gang årligt, i forbindelse med regnskab

at sagen sendes til orientering i Handicaprådet.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

Halvårlig status på Handicap og Psykiatris Udviklingsplan 2025-2029, juni 2026

Puls SOS 42 030626

Status udvplan SO 13 SOS 42 030626

Punkt 43: Budgetforslag 2027-2030 for Social- og Sundhedsudvalgets områder

00.30.00-G01-1-26

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Mariane Nannerup

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Forslag til budget 2027-2030 for Social- og Sundhedsudvalgets områder forelægges udvalget til godkendelse.

Udvalget bedes endvidere forholde sig til håndtering af de økonomiske udfordringer inden for udvalgets områder, herunder opmærksomhedspunkter i de kommende budgetår.

Endelig ønskes en drøftelse af administrationens forslag til beskrivelse af indsatsområder og budgetmål for 2027.

Sagsfremstilling

Jfr. budgetproceduren for 2027 fremlægges forslag til budget 2027-2030 for Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri og Serviceområde 18, Sundhed og Ældre. Det samlede budgetforslag omfatter årsmål og driftsbemærkninger.

Budgetmaterialet er vedlagt som bilag. Alle tal er i 2026-priser, idet fremskrivning til 2027-priser først sker senere i budgetprocessen.

Det foreliggende budgetforslag er udarbejdet med udgangspunkt i de budgetrammer, som er udmeldt af Økonomi- og Erhvervs- og Uddannelsesudvalget efter mødet den 14. april 2026.

Opmærksomhedspunkter i budgetlægningen:

Handicap- og psykiatriområdet er generelt udfordret. Udgifterne til det specialiserede socialområde er nationalt i vækst, og dette er også tilfældet i Herning Kommune. Der forventes en øget tilgang fra børneområdet de kommende år. En stigning i antallet af særligt komplekse borgere påvirker udgiftsudviklingen, og skaber stadigt stigende udfordringer i forhold til overholdelse af budgetrammen.

Budgettet for Serviceområde 18, Sundhed og Ældre er fra 2027 påvirket af implementering af Sundhedsreformen. Det følger af reformen, at hovedparten af kommunens midlertidige pladser bliver til regionale sundheds- og omsorgspladser. Herning Kommune har i dag 59 midlertidige pladser, hvoraf de 29 er placeret på forskellige plejecentre. Efter overdragelse til regionen af Rehabiliteringscentret er der økonomi til 18 pladser, hvilket betyder at Herning Kommune har en overkapacitet på 11 midlertidige pladser. Der er nedsat en arbejdsgruppe i Sundhed og Ældre, som skal belyse behovet for kommunale midlertidige pladser i sammenhæng til de regionale sundheds- og omsorgspladser og plejeboligkapaciteten i plejeboligplanen.

Indsatsområder og budgetmål:

På baggrund af Social- og Sundhedsudvalgets drøftelse af måltemaer på mødet den 25. marts 2026 forelægges følgende forslag til målbeskrivelser:

- Tiltrækning og tilknytning af kvalificeret arbejdskraft (fælles SOS-mål)
- Mere sammenhængende hjælp til borgerne (Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri)
- Stærke og sammenhængende indsatser (Serviceområde 18, Sundhed og Ældre)

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at budgetforslaget for 2027-2030 godkendes, og indgår i Herning kommunes samlede budgetforslag

at forslag til budgetmål og indsatsområder for 2027 godkendes

at udvalget drøfter håndteringen af de økonomiske udfordringer i forhold til de udmeldte budgetrammer.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

B2027 budgetbemærkninger SO13 26PL

B2027 budgetbemærkninger SO18 26PL

B2027 Mål - Fælles SOS - Tiltrækning og tilknytning

B2027 Mål - SO13 HOP

B2027 Mål - SO18 Stærke og sammenhængende indsatser

Punkt 44: Opfølgning på plejeboligplan 2025-2035

27.42.00-P10-1-25

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
		X					X	X

Sagsbehandler: Pia Colstrup

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

I hver byrådsperiode udarbejdes en analyse af plejeboligbehovet de kommende ti år i Herning Kommune. Plejeboligplan 2025-2035 blev godkendt af Byrådet på mødet den 6. maj 2025 punkt 82. Byrådet har besluttet, at udviklingen i behovet for plejeboliger overvåges tæt med årlige opfølgninger.

Denne opfølgning på plejeboligplan 2025-2035 viser, at befolkningsprognosen giver anledning til en mindre opjustering af forventningerne til plejeboligbehovet frem mod 2035. Men forskydningen ændrer ikke på anbefalingerne i den godkendte plejeboligplan.

Administrationen anbefaler, at der udarbejdes en opfølgning på gældende plejeboligplan i foråret 2027, hvorefter der udarbejdes en ny plejeboligplan omkring årsskiftet 2027/2028, hvor de fulde konsekvenser af sundhedsreformen kendes for både borgerne og kapaciteten på de midlertidige pladser på plejecentrene.

Sagsfremstilling

Opfølgningen på plejeboligplan 2025-2035 tager udgangspunkt i befolkningsprognosen for 2027-2036, som er godkendt af Byrådet på mødet den 21. april 2026 punkt 57. Dertil følges der op på status for plejeboligkapaciteten, udviklingen i ventelisten til plejeboliger samt afledte konsekvenser af sundhedsreformen.

Befolkningsprognosen

Befolkningsprognose 2027-2036 viser et lidt højere befolkningstal for de 80+ årige i prognoseperioden. På baggrund heraf er der foretaget en genberegning af plejeboligplanens godkendte scenarium.

Tabel: Udbygningsbehov i plejeboligplan 2025-2035

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Plejeboligplan 2025-2035	64	56	24	2	-21	-38	-55	-77-	-91
Revideret udbygningsbehov	62	53	19	-5	-30	-48	-67	-90	-104

Note: + Betyder overskud af kapacitet. – Betyder underskud af kapacitet.

Genberegningen giver anledning til en opjustering af plejeboligbehovet med 13 flere plejeboliger i 2035. Det er ikke en væsentlig forskydning i et samlede plejeboligbehov. Genberegningen ændrer ikke på anbefalingen af, at der planlægges et nyt plejecenter i ca. 2033.

Status på plejeboligkapaciteten

Siden udarbejdelse af plejeboligplan 2025-2035 er der gennemført følgende ændringer i antallet af plejeboliger og midlertidige pladser:

- Vesterled Plejecenter: Der er åbnet 14 almindelige plejeboliger og to midlertidige pladser i første halvår 2025 i forbindelse med udbygning af plejecentret. Af de 14 plejeboliger er syv skærmede demensboliger jf. beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 9. april 2025 punkt 27.
- Rosenlund Plejecenter: Der er omlagt to midlertidige pladser til almindelige plejeboliger i forbindelse med åbning af to midlertidige pladser på Vesterled, jf. beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 23. oktober 2024 punkt 78.
- Fuglsangsø Centret: Der er omlagt 16 ældreboliger til almindelige plejeboliger på Fuglsangsø pr. 1. januar 2026.
- Kastaniegården: Plejeboligerne er under omlægning til ældreboliger jf. beslutning i Byrådet den 24. januar 2023 punkt 12. Aktuelt er der omlagt 11 ud af 16 plejeboliger til ældreboliger. Det er usikkert, om den fulde omlægning er gennemført pr. 1. januar 2027, som forventet.

Munkgård Plejecenter åbnes i første kvartal 2027. Plejecentret har i alt 80 plejeboliger, hvor der sker en gradvis ibrugtagning i takt med behovet for plejeboliger. Ved åbningen etableres et nyt skærmet afsnit med 16 demensboliger til borgere med svær demenssygdom. Det anbefales, at de 7 skærmede demensboliger på Vesterled Plejecenter gradvis omlægges til almindelige plejeboliger i forbindelse med åbningen af Munkgård Plejecenter, da den bygningsmæssige indretning på Vesterled ikke er optimal i forhold til skærmet demensafsnit. Der er inden for de afledte driftsmidler til Munkgård Plejecenter mulighed for åbning af i alt 22 skærmede demensboliger inklusiv de 7 skærmede demensboliger fra Vesterled. I forbindelse med åbningen af Munkgård Plejecenter skal der tages politisk beslutning om den samlede kapacitet i Snejbjerg - herunder Rosenlund Plejecenter.

Venteliste til plejeboliger

Herning Kommune skal tilbyde borgere en plejebolig, når borgeren har behov herfor. Plejeboliggarantien betyder, at borgeren har ret til at få tilbudt en plejebolig senest to måneder efter, at de er blevet visiteret, hvis de har ansøgt via plejeboliggarantien. Plejeboliggarantien medfører, at borgeren ikke selv kan vælge hvilket plejecenter, som de ønsker en plejebolig på. Herning Kommune opfylder plejeboliggarantien.

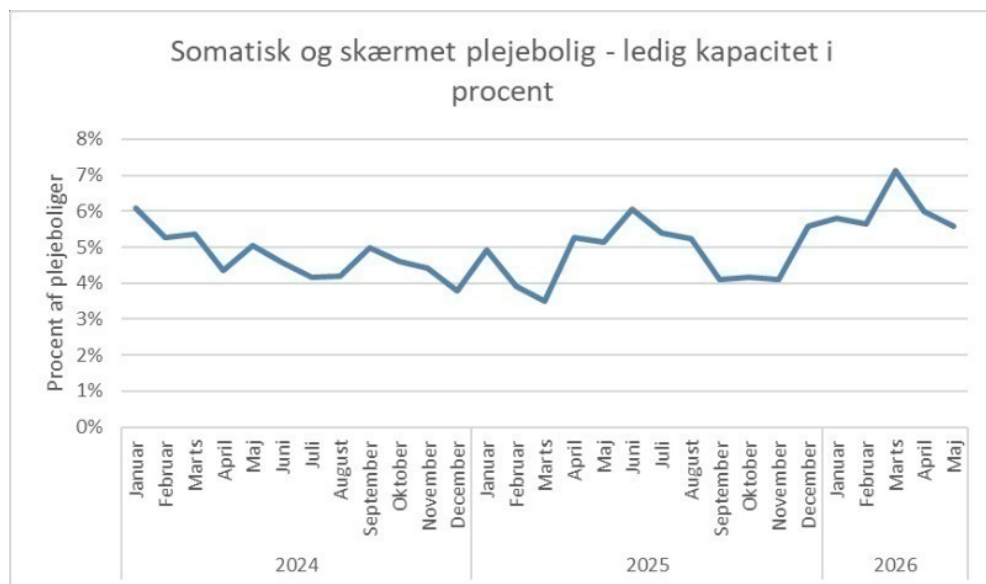
Hovedparten af de visiterede borgerne vælger imidlertid ikke at ansøge om visitation til plejebolig efter plejeboliggarantien, da de fx ønsker et specifikt plejecenter. Dette udgør 98,5% af de visiterede borgere i 2025.

I 2025 valgte fem borgere at benytte sig af plejeboliggarantien, svarende til 1,5% de visiterede borgere. Den gennemsnitlige ventetid for borgere, som er omfattet af plejeboliggarantien, har varieret mellem 2 og 33 dage de seneste år.

Ventelisten til plejeboliger har været mellem 28 og 49 borgere til almindelig plejebolig og mellem 3 og 14 borgere til skærmet demensbolig fra januar 2024 til april 2026.

Åbningen af plejeboliger på Vesterled Plejecenter og Fuglsangsø Centret har medført, at ventelisten fortsat er forholdsvis lav. Det bemærkes dog, at boligkapaciteten for skærmede demensboliger er under pres, hvilket første afhjælpes i forbindelse med åbningen af Munkgård Plejecenter.

Der ses generelt et lavt antal ledige plejeboliger på omkring fem procent af det samlede antal plejeboliger.

Antallet af ledige plejeboliger i Nord er højere end fem procent og stigende på trods af den gradvise omlægning af plejeboliger til ældreboliger på Kastaniegården. Der er 11 ledige plejeboliger i Nord i maj 2026. På Kastaniegården resterer omlægning af fem plejeboliger til ældreboliger. Overkapaciteten i Nord kan bl.a. henføres til udvidelsen af Ørnhøj Fripleshjem i 2022.

Sundhedsreformen

Plejeboligplanen forventes påvirket af sundhedsreformen. Sundhed og Ældre afgiver kapacitet svarende til 70% af de midlertidige pladser pr. 1. januar 2027. Der er usikkerhed omkring opgavefordelingen og overgangene mellem sygehusene, de regionale sundheds- og omsorgspladser og kommunale tilbud. Det kan have indflydelse på behovet for kommunale midlertidige pladser. Social- og Sundhedsudvalget forelægges en analyse af afledte konsekvenser af sundhedsreformen for de midlertidige pladser på et kommende møde.

De endelige konsekvenser kendes først i løbet af 2027. Det anbefales derfor, at der udarbejdes en ny plejeboligplan ved årsskiftet 2027/2028, hvor konsekvenserne af sundhedsreformen kan indarbejdes i den samlede kapacitetsplanlægning.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen tages til efterretning

at der omlægges 7 skærmede demensboliger til almindelige plejeboliger på Vesterled i forbindelse med åbningen af Munkgård Plejecenter

at der udarbejdes en ny plejeboligplan omkring årsskiftet 2027/2028.

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Social- og Sundhedsudvalget anmoder administrationen om på et kommende møde at fremlægge en sag indeholdende forslag til de langsigtede intentioner med Kastaniegården, Aulum samt den samlede kapacitet i Snejbjerg i forbindelse med åbningen af Munkgård Plejecenter i 2027.

Bilag

Plejeboligplan 2025-2035

SOS 030626 plejeboligplan

Punkt 45: Drøftelse af investeringsoversigten for Budget 2027

00.30.00-G01-1-26

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Mariane Nannerup

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

På udvalgmøderne i juni måned drøfter fagudvalgene udkastet til investeringsoversigten for 2027-2030 samt det langsigtede anlægs-overslag for perioden 2031-2038 på de respektive områder. Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget vil efterfølgende inddrage fagudvalgenes drøftelser og indstille et samlet forslag til investeringsoversigten som indgår i til budgetkonferencen og forslaget til 1. behandling.

Sagsfremstilling

Direktionen er ansvarlig for processen med investeringsoversigten. Det samlede forslag til investeringsoversigten fremsendes og godkendes af Økonomi-, Erhvervs og Uddannelsesudvalget. Jævnfør budgetproceduren for budget 2027 inddrages fagudvalgene i arbejdet.

Det samlede forslag til investeringsoversigt skal tage hensyn til de samlede nettoanlægsudgifter og anlægsrammen. Det kan efterfølgende blive nødvendigt at tilpasse forslaget af hensyn til udviklingen i kommunens generelle indtægter og anlægsrammen i forlængelse den kommende økonomiaftale for 2027.

På budgetkonferencen til august præsenteres det samlede byråd for Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalgets forslag til investeringsoversigten.

I det vedlagte bilag fremgår udkast til Social- og Sundhedsudvalgets investeringsoversigt for perioden 2027-2030. Udkastet tager udgangspunkt i investeringsoversigten, som den blev vedtaget for budget 2026. Hertil er indarbejdet beslutninger som er truffet af byrådet siden budgetvedtagelsen for 2026 samt enkelte tekniske korrektioner.

Herudover fremgår det langsigtede anlægs-overslag. Overslaget viser de forventede investeringer i perioden 2031-2038. Overslaget er foreløbigt og er ikke en formel del af det fireårige budget.

Projekter som fremgår af det langsigtede overslag lever op til et eller flere af følgende kriterier:

1. Har sammenhæng/overløb fra budgetperioden 2027-2030. F.eks. projekter som strækker sig ud over budgetperioden eller eksisterende permanente puljer.
2. Er omfattet af et budgetforlig
3. Er direkte afledt af demografiske forhold (f.eks. plejeboligplanen), kommuneplan eller andre objektive forhold (f.eks. hensyn til eksterne aktører).

Som en del af budgetmaterialet til den 2. budgetkonference udarbejder fagforvaltningen anlægsnotater. Anlægsnotaterne til budget 2027 udgøres jf. budgetproceduren hovedsageligt af anlægsnotater udarbejdet ved sidste års budgetlægning.

Ved budgetlægningen for 2026 beskrev Social- og Sundhedsudvalget følgende anlægsbehov via anlægsnotater:

- Serviceområde 13: Investerings- og kapacitetspulje (finansiering af bo- og dagtilbud på Nørrevænget i Vildbjerg)
- Serviceområde 18: Personalefaciliteter til udkørende personale i Sundhed og Ældre
- Serviceområde 18: Genoptræning+ / Sundhedshus for nære sundhedstilbud
- Serviceområde 13 og 18, fælles: Velfærdsteknologi / Digitalisering i SSB

Anlægsnotaterne skal revideres/kvalitetssikres og kan suppleres med evt. nye anlægsnotater for projekter, som fagudvalgene finder særligt presserende. De udarbejdes på baggrund af Social- og Sundhedsudvalgets drøftelser og prioriteringer af relevante anlægsbehov og ønsker, som hverken fremgår af den fireårige investeringsoversigt eller af det langsigtede anlægsoverslag. Herunder også forskydning af eksisterende projekter.

Forslaget til investeringsoversigt, det langsigtede anlægs-overslag samt anlægsnotaterne fremsendes til Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget til godkendelse og indgår herefter i materialet som fremsendes forud for den 2. budgetkonference i august.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at investeringsoversigten for Social- og Sundhedsudvalget drøftes med henblik på hvilke anlægsbehov, der skal beskrives i uddybende anlægsnotater.

Beslutning

Drøftet.

Social- og Sundhedsudvalget anmoder om, at der udarbejdes anlægsnotat på kapacitetsudfordringen på Handicap- og Psykiatriområdet som den højeste prioritet for den kommende budgetlægning for 2027 – 2030.

De tidligere anlægsnotater for personalefaciliteter og genoptræning- /sundhedshus genfremsendes.

Dog ønsker Social- og Sundhedsudvalget, at administrationen udarbejder et tillæg, der beskriver, hvordan udfordringerne med kapacitet og faciliteter til kommunens forebyggelses- og genoptræningsopgave kan håndteres på kort og mellemlang sigt.

Dette skal blandt andet ses i lyset af sundhedsreformens skærpede fokus på forebyggelse og genoptræning, nye kvalitetsstandarder på området samt den stigende efterspørgsel.

Bilag

Bilag SOS 03.06.26 - Investeringsoversigt 2027-30

Punkt 46: Drøftelse af forslag til udviklingsområde i Rammeaftale 2027-28

27.00.00-A00-5-26

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X X

Sagsbehandler: Jane Sønderkov

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Kommunerne og regionen i Midtjylland indgår hvert andet år en rammeaftale om samarbejdet på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Formålet med rammeaftalen er at sikre fælles principper for styring og udvikling af det sociale område på tværs af kommuner og region.

Den Administrative Styregruppe for Social- og Specialundervisningsområdet i Midtjylland (DASSOS), der består af direktører med ansvar for det specialiserede socialområde i kommunerne, udarbejder i det kommende halvår et udkast til en rammeaftale for perioden 2027-28, som behandles i KKR Midtjylland med efterfølgende godkendelse i alle byråd og i regionsrådet.

Som led i processen har KKR Midtjylland på sit møde 13. april 2026 godkendt forslag til udviklingsområde for den kommende rammeaftale, med henblik på drøftelser i hver af de midtjyske kommuner.

Sagsfremstilling

Det er kommunernes ansvar at koordinere det specialiserede social- og specialundervisningsområde i samarbejde med regionen. Denne koordination foregår via rammeaftalen, som indeholder aftaler om fælles udviklingstiltag, kapacitet og styring på det sociale område.

Området omhandler blandet andet tilbud til borgere med fysiske og mentale handicap eller psykiske lidelser, hvor kommunerne sammen med regionen i regi af rammeaftalen skal sikre, at der er den nødvendige kapacitet i regionen som helhed i form af for eksempel tilbud til børn og unge eller voksne. En række af tilbuddene har en faglig specialisering, der gør, at det ikke er fagligt og økonomisk bæredygtigt, at alle kommuner opretter tilbud til bestemte målgrupper. Nedenstående udviklingsområde adresserer denne udfordring.

Læs om den nuværende Rammeaftale 2025-26

[herhttps://sekretariatmidtjylland.viborg.dk/social/rammeaftaler/rammeaftale-2025-2026/](https://sekretariatmidtjylland.viborg.dk/social/rammeaftaler/rammeaftale-2025-2026/)

Det er en vigtig del af processen, at kommunerne og regionen giver input og bemærkninger til udviklingsområdet for den nye Rammeaftale, da Rammeaftalen efter godkendelse skal omsættes til konkrete tiltag for borgerne, der er tilknyttet det sociale område. De midtjyske byråd samt regionsrådet har derfor nu senest 1. juli 2026 mulighed for at afgive bemærkninger til den kommende Rammeaftale. KKR Midtjylland behandler herefter det endelige udkast til Rammeaftale 2027-28 på KKR-mødet 1. september 2026. Rammeaftale 2027-28 sendes til endelig godkendelse i kommuner og region i perioden primo september til 1. december 2026.

Forslag til udviklingsområde: Borgere med komplekse udfordringer

Forud for DASSOS' og KKR Midtjyllands drøftelse af mulige udviklingsområder har der været gennemført en rundspørge hos alle 19 kommuner, hvor kommunerne har haft mulighed for at give input til blandt andet udviklingsområderne. Resultatet heraf er samlet i de kommunale indberetninger for henholdsvis børne- og ungeområdet og voksenområdet.

DASSOS drøftede behovet for, at kommunerne står stærkere sammen om kapacitetsudfordringer på det specialiserede socialområde. På den baggrund har KKR Midtjylland godkendt forslaget fra DASSOS om, at der arbejdes videre med "borgere med komplekse udfordringer" som et overordnet udviklingsområde. Herunder foreslås det, at der blandt andet

arbejdes med ”mental sundhed og psykiatri” samt ”overgangen fra børne- og ungeområdet til voksenområdet”, hvilket er en fortsættelse af fokus fra den nuværende rammeaftale.

Borgere med komplekse udfordringer

Kommunerne peger i de kommunale indberetninger på, at der fortsat er udfordringer med en række målgrupper inden for både børn- og voksenområdet med komplekse udfordringer. Der peges blandt andet på følgende målgrupper, hvor der kan være behov for at udvikle tilbudsviften:

- Børn og unge med komplekse udfordringer, herunder psykiatri, autisme, betydelige udviklingsmæssige vanskeligheder, selvskadende adfærd, misbrug, flere funktionsnedsættelser og intellektuelle handicap m.v. Der er oftest tale om flere udfordringer på én gang.
- Børn og unge med høj grad af udadreagerende adfærd – herunder voldsparathed og adfærd forbundet med sikkerhedsrisici, kriminalitetstruede unge, mangel på pladser på sikret/særlig sikret institution, matchningsudfordringer i forhold til eksisterende børne- og ungehjem på grund af risiko for andre beboere samt behov for høj normering, behov for skærmning m.v.
- Voksne med komplekse udfordringer, herunder autisme, psykiatri, misbrug, udviklingshæmning, senhjerneske, betydelige plejebenhov kombineret med psykiatriske eller adfærdsmæssige udfordringer. Der er oftest tale om flere udfordringer på én gang.
- Voksne med udadreagerende adfærd (på tværs af diagnoser), herunder problemer med at indgå i almindelige tilbud på grund af risiko for medbeboere, voldsom reaktion ved overstimulering, behov for skærmede fysiske rammer og høj personalenormering.

Som en del af udviklingsområdet ”borgere med komplekse udfordringer” fortsættes arbejdet med de fælles kommunale principper for samarbejdet på det specialiserede socialområde. Formålet med principperne er at:

- Styrke kvalitet og effekt af borgerindsatsen
- Styrke samarbejdet gennem gensidig forpligtelse om kapacitet, forsyningssikkerhed og fælles styringspraksis
- Knække den stigende udgiftskurve.

I DASSOS er der desuden enig om, at man i det videre arbejde med udarbejdelse af udkast til rammeaftale skal søge at gøre den så handlingsorienteret som muligt, så de fælles indsatser i stigende grad kan bidrage til at håndtere de økonomiske og kapacitetsmæssige udfordringer på området.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at forslag til udviklingsområde i Rammeaftale 2027-2028 drøftes.

Beslutning

Drøftet.

Punkt 47: Social effektinvestering - mere lighed i sundhed

00.17.25-P20-1-24

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X x

Sagsbehandler: Jane Sønderkov

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Herning Kommune har i samarbejde med Region Midtjylland, Plads til Forskel, Den Sociale Investeringsfond og Landsbyggefonden forberedt en social effektinvestering i udsatte boligområder i Herning. Formålet er at skabe mere lighed i sundhed.

Sagen forelægges til drøftelse med henblik på godkendelse af Herning Kommunes deltagelse i investeringen.

Sagsfremstilling

På møde 23. oktober 2024 blev Social- og Sundhedsudvalget orienteret om de indledende initiativer i forhold til en social effektinvestering med fokus på at skabe mere lighed i sundhed i udsatte boligområder i Herning. Efterfølgende er der arbejdet intensivt med at forberede investeringen, "Mit Liv", og det er nu mundet ud i udkast til en partnerskabsaftale og en projektbeskrivelse.

"Mit Liv" er en sundhedsindsats for beboere i de udsatte boligområder Gullestrup, Holtbjerg og Brændgård, som er omfattet af den boligsociale helhedsplan Plads til Forskel. Målgruppen er beboere, som modtager førtidspension og/eller er fyldt 60 år, og som ikke har hjemmeboende børn under 18 år. Områderne er kendetegnet ved, at en relativt stor andel af beboerne har komplekse og sammensatte problemer, som går på tværs af region og kommune.

Behovet for en indsats for at øge ligheden i sundhed i områderne understøttes af Sundhedsprofilen "Hvordan har du det? 2025" for region og kommuner. Et af emnerne i sundhedsprofilen er social og geografisk ulighed i sundhed. Social ulighed i sundhed er systematiske forskelle i sundhed som følge af forskelle i social position og livsbetingelser (uddannelsesniveau, tilknytning til arbejdsmarkedet og personindkomst). Sundhedsprofilen viser for Herning Kommune på sogneniveau, at andelen med dårligt selv vurderet helbred og belastende sundhedsvaner er større i de tre sogne, som boligområderne Gullestrup, Holtbjerg og Brændgård er en del af.

"Mit Liv" gennemføres i et forpligtende samarbejde mellem Region Midtjylland, Herning Kommune, Plads til Forskel, Den Sociale Investeringsfond (DSI) og Landsbyggefonden (LBF). De to sidstnævnte er investorer med DSI som hovedinvestor. Landsbyggefonden, Herning Kommune og Region Midtjylland er resultatbetalere.

Investeringen tager afsæt i Plads til Forskels rolle, særlige adgang til beboerne og den legitimitet, det boligsociale arbejde giver investeringen, og som er bygget op over lang tid. Samarbejdet tager afsæt i beboernes egne oplevede behov, motivation og parathed til forandring. Formålet er at skabe sammenhængende og helhedsorienterede sundhedsforløb på tværs af sektorer.

Det overordnede formål med partnerskabet er:

- at påvirke og reducere en stigende ulighed i sundhed for beboere i boligsociale områder i Herning By
- at udvikle, afprøve og dokumentere en borgerstyret sundhedsindsats, der bidrager til mere lighed i sundhed
- at anvende social effektinvestering som ramme for risikovillig afprøvning af nye løsninger på komplekse velfærdsudfordringer
- at styrke samarbejdet mellem boligsociale aktører, kommune, hospital, lokalsamfund og investorer
- at opbygge et vidensgrundlag, der kan understøtte skalering og udbredelse af virksomme indsatser
- at skabe et grundlag for en videreførelse af den forebyggende sundhedsindsats i efterfølgende drift hos alle indsatsdeltagere. Fra de primære: Plads til Forskel, Regionshospitalet Gødstrup, Herning Kommune - til lokalpraktiserende læger, aktivitetscentre, foreninger med flere.

Parternes målsætninger med indsatsen er:

- De kortsigtede målsætninger tager afsæt i en løbende samtale om borgernes oplevede helbred og aktuelle trivsel. Der arbejdes konkret med, hvad der skal til for at skabe små, realistiske forbedringer her og nu, og hvad næste skridt er. Målsætningerne retter sig mod at styrke evnen til at håndtere hverdagen, relationer, deltagelse i aktiviteter, håndtering af eventuelle smerter eller sygdom samt støtte til kontakt med relevante systemer. Indsatserne tilpasses løbende ud fra borgerens behov og fremgang.
- De langsigtede effektmål er dels øgede sundhedskompetencer, stabilitet, fremmøde til undersøgelse, kontrol og behandling. Og dels et fald i akut behandling, herunder akutindlæggelser og akutskadestuebesøg på henholdsvis somatisk eller psykiatrisk afdeling. Indsatsen ventes dermed at have et forebyggende sigte - også i et tidsperspektiv, der rækker ud over investeringsperioden. Samtidig forventes langsigtede positive effekter i forhold til deltagernes pårørende, omgangskreds og naboer.
- Et styrket samarbejde mellem parterne og et fælles vidensgrundlag for fremtidige fælles indsatser.

Følgeforskning

Samarbejdet mellem parterne baserer sig på løbende vidensdeling, fælles læring og koordineret kommunikation om fremdrift, resultater og erfaringer. Forsknings- og konsulenthuset Defactum varetager opgaven med følgeforskning. Defactum er forankret i Region Midtjylland, som finansierer følgeforskningen.

Økonomi

Gevinstbetaling

Projektperioden løber fra 1. august 2026 til 1. februar 2030, hvor det forventes, at 160 beboere i målgruppen har deltaget i et tværsektorielt indsatsforløb.

DSI investerer 5,8 mio. kr., LBF 0,6 mio. kr. Sidstnævnte er som udgangspunkt en donation. Hvis alle succeskriterier for indsatser realiseres, skal Region Midtjylland og Herning Kommune tilbagebetale op til 6 mio. kr. ud fra fordelingsnøglen Region 60 % og Herning Kommune 40 %. Begge parter betaler "gevinst" til investor på grundlag af de resultater, der opnås. Region og Herning Kommune skal kun betale tilbage, hvis vi lykkes med indsatserne, det vil sige, hvis vi opnår gevinster/besparelser et andet sted.

Med DSI's investering på 5,8 mio. kr. kan Herning Kommune maksimalt komme til at betale 2,4 mio. kr. til investor, svarende til 580.000 kr. pr. år. Under forudsætning af, at vi lykkes med succeskriterier (f.eks. tre ud af fem handleplansmål) for en beboer, og vi antager, at vi lykkes med 160 beboere, kan Herning Kommune i gennemsnit maksimalt komme til at betale 14.500 kr. i alt pr. beboer i løbet af de fire år. Gevinstbetalingen håndteres i forbindelse med budgetlægningen for 2028, hvor første tilbagebetaling skal finde sted marts 2028.

For yderligere information om elementer i økonomi- og betalingsmodellen for investeringen henvises til vedhæftede bilag.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Social- og Sundhedsudvalget godkender Herning Kommunes deltagelse i den sociale effektinvestering "Mit Liv"

at de økonomiske konsekvenser af projektet, herunder fordeling af gevinstbetaling, håndteres i forbindelse med budgetlægningen for 2028.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

Social effektinvestering i mere lighed i sundhed

Punkt 48: Orientering om ny leverandør af madservice

27.34.30-G01-1-26

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Tina Klejs Skøtt

Øvrige sagsbehandlere: Birgitte Nystrup Andersen

Resume

Virksomheden Sæsonens er godkendt som ny leverandør af mad, til borgere, der er visiteret til madservice

Sagsfremstilling

Fra den 1. september 2026 kan borgere, der er visiteret til madservice, bestille levering fra virksomheden Sæsonens.

Ud over Sæsonens kan borgere i Herning Kommune, der er visiteret til madservice, vælge at få leveret mad fra firmaerne, TKC, Det Danske Madhus eller Dit Lokale Køkken, som er den kommunale leverandør i Herning Kommune.

Sæsonens er hjemmehørende på Sjælland, men leverer madservice på fritvalgsområdet i flere jyske kommuner, herunder blandt andre Ikast-Brande Kommune og Silkeborg Kommune.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Social- og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Punkt 49: Udpegning til Handicaprådet

27.00.00-A00-3-25

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
		X					X	X

Sagsbehandler: Pernille Bertel

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Byrådet godkendte den 3. februar 2026 Danske Handicaporganisationer indstilling af medlemmer og personlige suppleanter til Handicaprådet i funktionsperioden 2026 - 2029.

Sagsfremstilling

Kim Kristensen, Hjernesagen har den 27. januar 2026 meddelt at han trækker sig som medlem af Handicaprådet. Helle Guldbrandt Jensen, Hjernesagen har som personlig suppleant deltaget i møderne i Handicaprådet.

Danske Handicaporganisationer har den 14. april 2026 indstillet Line Ea Sternberg, Muskelsvindfonden som personlig suppleant for Helle Guldbrandt Jensen.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Helle Guldbrandt Jensen, Hjernesagen indtræder som medlem af Handicaprådet

at Line Ea Sternberg, Muskelsvindfonden udpeges som personlig suppleant for Helle Guldbrandt Jensen.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 50: Kontaktmøder 2026

27.00.00-A00-2-14

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Jane Sønderkov

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Social- og Sundhedsudvalget anmodes om at tage stilling til, om der skal holdes kontaktmøder med de decentrale ledere i 2026. Sagen er tidligere behandlet på møde i Social- og Sundhedsudvalget den 18. februar 2026, punkt 18.

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget har i tidligere år haft et årligt møde med decentrale ledere inden for hvert af områderne Sundhed og Ældre og Handicap og Psykiatri. Møderne er blevet holdt på de decentrale enheder.

Social- og Sundhedsudvalget besluttede i februar 2026, at møderne afholdes i 2. halvår af 2026.

Følgende datoer foreslås:

Handicap og Psykiatri:

Fredag den 4. september

Tirsdag den 29. september

Sundhed og Ældre:

Tirsdag den 8. september

Onsdag den 16. september

Alle fra kl. 9 - 12.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Kontaktmøder 2026 fastlægges.

Beslutning

Der blev aftalt kontaktmøde

- 4. september 2026 kl. 8.30 - 11.30 Handicap og Psykiatri
- 16. september 2026 kl. 8.30 - 11.30 Sundhed og Ældre

Punkt 51: Socialt Topmøde 2026 - opfølgning

00.00.00-G01-9-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Karin Locander

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Social- og Sundhedsudvalget deltog den 7. - 8. maj i Socialt Topmøde 2026 i Aalborg.

Punktet dagsordensættes med henblik på en fælles opfølgning fra mødet.

Sagsfremstilling

Til brug ved den fælles opfølgning på deltagelse i topmødet vedlægges link til materiale fra konferencen.

[Social- og Sundhedspolitisk Forum 2026 | Materialer](#)

Topmødet i 2027 er fastlagt til afvikling den 13. - 14. maj.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at input fra Socialt Topmøde 2026 drøftes.

Beslutning

Drøftet.

Punkt 52: Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer

00.00.00-P19-6-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Pernille Bertel

Øvrige sagsbehandlere: -

Sagsfremstilling

- Referat fra seneste møde i det Forberedende Sundhedsråd Vestjylland:
[Forside - dagsordener og referater](#)
- Fællesmøde med Børne- og Familieudvalget den 8. juni kl. 16.00 omkring sundhed.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Punkt 53: Generel orientering fra administrationen

00.00.00-G01-9-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Pernille Bertel

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Med punktet "Generel orientering" orienteres Social- og Sundhedsudvalget om det, som er aktuelt og relevant på områderne under udvalget. Punktet opfanger og samler relevante tiltag, indsatser, undersøgelser og lignende, som kan have interesse for Social og Sundhedsudvalget. Punktet er med henblik på orientering og giver udvalget mulighed for at få punkter med på senere udvalgsdagsordner.

Sagsfremstilling

- Rosenlund Aktivitetshus har ønsket navneændring, så det fremover hedder Snebjerg Aktivitetshus
- Orientering om ny organisering i Sundhed og Ældre.
- Brev fra KL's Socialudvalgs formand og næstformand
- Temaplan for Social- og Sundhedsudvalgets møder i 2026

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Bilag

SUA organisering

Hilsen fra KL's Socialudvalg

Punkt 54: Underskrift af digital beslutningsprotokol

00.22.00-P19-1-26

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Pernille Bertel

Øvrige sagsbehandlere: -

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Beslutningsprotokollen underskrives ved at trykke på ”Godkend” i First Agenda.”

Beslutning

Godkendt.